

Editörden

Editorial

● Arzu Uzuner¹ ● Mehmet Akman² ● Zeynep Tuzcular Vural³

Değerli Okurlarımız,

Bu sayımızda üç araştırma makalesi ve bir de editöre mektubumuz var.

Makalelerden ilk ikisi Necmettin Erbakan Üniversitesi Tıp Fakültesi Aile Hekimliği Anabilim Dalı'ndan geliyor ve pandeminin izlerini taşıyor: "Pandemi Sürecinde Sağlık Personelinin Sağlık Algısı ve Beslenme Alışkanlıklarının Değerlendirilmesi" ve "Assessing Healthcare Workers' Stress, Burnout and Life Satisfaction during the COVID-19 Pandemic"; üçüncü makale ise "Huzurevinde Kalan Yaşlı Bireylerde Yaşam Doyumunu Etkileyen Faktörlerin Değerlendirilmesi" bir öğrenci araştırması. Dergimize katkıda bulunan araştırmacılarımıza teşekkür ederiz.

Aile Hekimliği alanında bilimsel yayın yapan süreli Dergilerimizin Uluslararası Alan İndekslerinde önemli aşamalar kaydetmesi hepimizi gururlandırıyor. Bu başarının ardında, özveri ile çalışan yayın kurullarının, editörlerin, hakemlerin, yayıncıların, onları maddi olarak destekleyen dernek ve vakıfların, ama her şeyden önemlisi sayısı ve kalitesi gün geçtikçe artan araştırmacılarımızın emeği bulunmaktadır.

Bir önceki sayımızda "birinci basamak araştırmalarını ve Dergilerimizde yayınlanan Aile Hekimliği araştırmacılarının yaptığı çalışmalar ne kadar birinci basamak çalışması ve birinci basamağı ne kadar yansıtıyor konusunu tartışmaya devam edeceğiz" demiştik.

Aile Hekimliği akademik yapılanmasının sağlam temeller üzerine kurulduğu ülkemizde, önceleri tez çalışmaları klinikteki akademisyenlerin sayıca yetersiz olması nedeniyle, genellikle eğitim hastanelerinde farklı disiplinlere mensup hocaların danışmanlığında birinci basamak dışı klinik alanlarda yapılırken, yıllar içinde Aile Hekimliği Kliniklerinin ve Anabilim Dallarının gelişimi ile alan araştırmaları ağırlık kazanmıştır.

Kendine özgü araştırma alanının olması bir tıp disiplini tanımlayan bileşenlerden biridir. Birinci basamak tıp disiplini olan Aile Hekimliğinin birey sağlığının korunması ve geliştirilmesine yönelik klinik uygulamaların gerçekleştirilmesi için, toplumdaki gereksinimi, müdahalelerin etkinliğini ortaya

¹⁾ Prof. Dr., MD PhD. Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Aile Hekimliği Anabilim Dalı Öğretim Üyesi, İstanbul / orcid.org/0000-0002-6317-6148

²⁾ Prof. Dr., MD PhD. Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Aile Hekimliği Anabilim Dalı Öğretim Üyesi, İstanbul / orcid.org/0000-0002-7018-1607

³⁾ Assoc. Prof. Dr., MD PhD. Haydarpaşa Numune Eğitim ve Araştırma Hastanesi Aile Hekimliği Kliniği, İstanbul / orcid.org/0000-0001-6131-7085

koyan araştırmaların tasarlanmasına gereksinimi vardır. Bilimsel araştırmalardan elde edilecek kanıtlar birinci basamak sağlık hizmetlerinin güçlendirilmesine hizmet edecektir.

Dergilerimize yayınlanmak üzere gönderilen araştırmalar, editörler ve hakemler tarafından, daha çok metodolojik açıdan ve konu itibarıyla birinci basamağı ilgilendirip ilgilendirmediği üzerinden değerlendirilmektedir. Bilindiği gibi EQUATOR (QU-Ality and Transparency Of health Research) Network tarafından tasarlanarak, yazar, editör ve hakemlerin kullanımına sunulan, araştırma tiplerine göre uygunluğun nesnel değerlendirmesini kolaylaştıran, rehberler/kontrol listeleri kullanılmaktadır. <https://www.equator-network.org>

Bir bilimsel makalenin birinci basamağa uygunluğunu değerlendiren kontrol listesi henüz bulunmamakta olduğunu farkedenden Washington Üniversitesi (ABD) Aile Hekimliği Bölümü'nden Prof. William R. Phillips ve Monash Üniversitesi (Melbourne, Avustralya) Birinci Basamak Fakültesi'nden Prof. Elizabeth Sturgiss başkanlığında uluslararası bir çalışma grubu bu alandaki gereksinimi karşılamak üzere "Consensus Reporting Items for Studies in Primary Care) CRISP kontrol listesini oluşturmuştur. Bu sayımıza editöre mektupla konuk olan Phillips ve Sturgiss, yazılarında bu kontrol listesinin birinci basamak tarafından, birinci basamak için

geliştirildiğini anlatmakta, beş yıllık zorlu bir interprofesyonel, interdisipliner ve internasyonal bir çalışmanın ürünü olduğunu; dünyanın otuz ülkesinden aralarında hekimlerin, araştırmacıların, hastaların, toplum temsilcilerinin, eğiticilerin, politika yapıcılarının, editör ve hakemlerin bulunduğu 560 kişinin katkıda bulunduğunu bildirmektedirler. CRISP'in destekleyici kuruluşlarından biri de WONCA'dır.

Aşağıda imzası bulunan akademisyenler olarak bizler bu kontrol listesinin alanımızda yayın yapan süreli bilimsel dergiler için faydalı olacağını düşünerek "Birinci Basamakta Yapılan Çalışmalar İçin Mutabakat Raporlama Maddeleri" başlığı ile Türkçe'ye çevirisini gerçekteştirdik. CRISP'in İngilizce aslında kendi web adresinden (<https://crisp-pc.org>) ulaşabilir, orada belirtildiği şekilde kaynak gösterebilirsiniz. Gelişmeye açık, yaşayan bir kontrol listesi olan CRISP'i araştırmalarınızda ve hakem değerlendirmelerinizde kullanmanızı ve deneyimlerinizi, yorumlarınızı bizlerle paylaşmanızı bekliyoruz

Umarız bu sayımızı da beğenirsiniz.

Sevgilerimiz ve Saygılarımızla

Dergi Yayın Kurulu adına Editörler

Prof. Dr. Arzu Uzuner¹

Prof. Dr. Mehmet Akman²

Doç. Dr. Zeynep Tuzcular Vural³